RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Regionale opgaveagenda - en overeenkomsten 2023-2024

Zaak- & documentnr.	: Z/22/099083/201580985	**Opsteller**	: Walter van der Veen
Portefeuillehouder	: H.B. Hieltjes	**Afdeling**	: IBP
		Telefoonnr.	3058

Samenvatting

In de raadsvergadering van 7 juni 2022 heeft u de opgaveagenda 2023 en verder behandelend. Uw raad heeft hierbij een zienswijze ingediend over de concept regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De regio heeft de opmerkingen uit deze zienswijze, en uit de zienswijzen van de andere gemeenten opgenomen in een zienswijze reactie. Op basis hiervan is er een definitieve agenda opgesteld. Deze ligt nu voor.

Beslispunten

De raad besluit;

1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2023-2024 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Te besluiten deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven.
3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen.

Aanleiding

De raad heeft op 7 juni 2022 een besluit genomen op de concept regionale agenda 2023 en verder.

Op deze concept-agenda heeft u een zienswijze ingediend en de wens uitgesproken deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Op basis van de zienswijzen is een definitieve agenda opgesteld. Een overzicht van de zienswijzen treft u in de bijlage. Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2022 de regionale agenda vastgesteld en biedt deze nu aan.

Op basis van de regionale agenda 2023-2024 worden de achttien gemeenten gevraagd in te tekenen op de vijf opgaven. Dit besluit is aan uw gemeenteraad. Wanneer u besluit aan alle vijf opgaven mee te doen geeft u ons college toestemming de opgavenovereenkomsten aan te gaan.

Karakter van de regionale agenda
De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2023-2024 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als achttien regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei zijn in de regionale agenda deze gemeentelijke uitdagingen gegroepeerd in een vijftal opgaven, die onderling met elkaar samenhangen en de basis vormen voor een krachtenbundeling van gemeenten door samenwerking:
- Productieve regio
- Verbonden regio

- Circulaire regio
- Ontspannen regio
- Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de ontwikkelingen, die zich in de gemeenten aandienen, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. In de regionale agenda 2023-2024 zijn de vijf opgaven verder uitgewerkt ten opzichte van de versie die u in juni 2022 is aangeboden ter consultatie.

Hierbij is rekening gehouden met een looptijd van 2 jaar en een vermindering van de inwonersbijdrage.

Deelname aan de Groene Metropoolregio maakt het mogelijk om binnen het samenwerkingsverband met 18 gemeenten te werken aan grote opgaven, zoals de Verstedelijkingsstrategie, werkgelegenheid en ontspannen leefkwaliteit. Hierbij wordt gebruik gemaakt van elkaars kennis en kunde maar ook zorgt het voor een integrale aanpak in samenwerking met diverse overheden en met partners in het private en maatschappelijke domein.

Beoogd effect

De regionale agenda 2023-2024 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de lokale collegeprogramma’s én in de agenda’s van provincie, rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio in 2023 en verder wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven in een te sluiten bestuursakkoord. Dit akkoord krijgt concrete invulling via een (rollende) regionale investeringsagenda. Hierin wordt ook de bijdrage van de achttien samenwerkende regiogemeenten per opgave opgenomen, na besluitvorming door de achttien gemeenten over de regionale agenda 2023-2024.

Argumenten

1.1 De regionale agenda geeft invulling aan de visie van de Groene metropoolregio
De regionale agenda moet de achttien regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke, regionale aanpak. De agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de komende jaren gezamenlijk en integraal worden opgepakt. De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen, het bedrijfsleven en onze inwoners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in Den Haag en Brussel. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda van samenwerkende gemeenten.

1.2 Regionale agenda is de inhoudelijke basis voor het bestuursakkoord met de provincie
De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en The Economic Board hebben met elkaar afspraken gemaakt in een bestuursakkoord. Op basis van een investeringsagenda geven de partijen aan wat zij investeren. Het bestuursakkoord wordt later dit jaar ondertekend.

Ondertekening door het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio vindt eerst plaats nadat alle achttien gemeenteraden een besluit hebben genomen over het intekenen op de opgaven uit de regionale agenda 2023-2024.

1.3 De regionale agenda sluit aan bij de gemeentelijke ambities van Duiven
De vijf opgaven in de regionale agenda sluiten aan bij een aantal ambities van de gemeente Duiven. Daarnaast zorgt de uitvoering van de regionale agenda voor belangrijke impuls aan de ontwikkeling van de regio als geheel.

1.4 De zienswijzen op de concept Regionale agenda zijn verwerkt in de definitieve Regionale agenda
De zienswijze door de gemeente Duiven ziet toe op het zich uitspreken tegen de verhoging van de inwonerbijdrage per 2023 met uitzondering van de indexatie. Pas wanneer er zichtbare resultaten worden geboekt is een verhoging bespreekbaar. Daarnaast geeft zij aan kritischer te gaan kijken naar deelname aan de (deel) opgaven.

In de Zienswijzenota concept-regionale agenda 2023-2025 is de GMR in het algemeen ingegaan op deze ingediende zienswijze. Aan de zienswijze van onze gemeenteraad ten aanzien van de Inwonersbijdrage is enigszins tegemoet gekomen (zie hierna onder inwonersbijdrage).

Looptijd
Naar aanleiding van eerdere reacties vanuit de deelnemende gemeenten is de looptijd van de Regionale Agenda aangepast van drie naar 2 jaar. Daarmee is recht gedaan aan de motie die daarover door de gemeenteraad van Duiven is aangenomen.

Inwonerbijdrage
Er ligt nu een regionale agenda 2023-2024 voor, die leidt tot een stijging van de inwonerbijdrage van € 0,65 t.o.v. 2022. In de memo “Onderbouwing inwonerbijdrage 2023’ wordt gedetailleerd ingegaan op de stijging. Ten opzichte van het concept dat in april 2022 is aangeboden aan het algemeen bestuur en de gemeenten is de inwonerbijdrage neerwaarts bijgesteld. Deze verlaging is vooral gevonden door kritisch te kijken binnen de opgaven en te prioriteren. De verhoging bestaat voor 50% uit indexatie en verplaatsing van kosten (‘intillen’) en voor 50% uit nieuwe of intensivering van activiteiten ten opzichte van 2022.

In de bijlage ‘Zienswijze nota concept-regionale agenda 2023-2025 en ontwerpbegroting 2023-2026’ (bijlage 2; 201580860) is de reactie opgenomen op deze consultatieronde.

2.1 Intentie tot deelname
Op basis van de uitgewerkte opgaven stellen we de raad voor om deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Voor Duiven zijn er raakvlakken met alle opgaven. Wij verwachten inhoudelijke en financiële meerwaarde uit de samenwerking te halen. Daarnaast is het van belang dat we de nieuwe samenwerking in de regio in deze fase blijven ondersteunen.

Kanttekeningen

2.2 De opgaven zijn vooralsnog voor 2 jaar vastgelegd
De kosten voor de vijf opgaven zijn voor het jaar 2023 en 2024 vastgelegd. Niet uit te sluiten is dat de nu geldende inwonersbijdrage vanaf 2025 wederom een verhoging laten zien ten opzichte van deze opgaveagenda 2023-2024. Daarnaast zal in 2024 een nieuwe Regionale Agenda volgen, waarbij vermoedelijk de looptijd opnieuw ter discussie komt te staan. Beide onderdelen zullen gemonitoord worden en worden voorgelegd aan de raad.

2.2 Resultaten
De koers van de (nieuwe) Groene Metropoolregio is in 2019 ingezet. Dit heeft geleidt tot een eerste Regionale Opgave Agenda per 2021 en voor het jaar 2022 (aangeboden in het najaar van 2020). Een relatief korte tijd om ook goed inzichtelijk te maken welke effecten de deelname aan de Regionale Opgave Agenda zichtbaar zijn op gemeentelijk niveau. In 2023 zal (door de gemeente) een tussentijdse balans worden opgemaakt om resultaten inzichtelijk te maken.

Financiële paragraaf

De kosten van de verschillende opgaven zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze kosten zijn voor een groot deel meegenomen in de Voorjaarsnota 2022 en al verwerkt in de financiële boekhouding (grootboekrekeningen) van de gemeente Duiven.

Bijdrage aan regiobureau € 2,57/inwoner

Opgave Bijdrage

(bedrag per inwoner)	voorstel juni 2022	voorstel 2023
Productieve regio	€ 0,97	€ 0,94
Verbonden regio	€ 1,51	€ 1,49
Circulaire regio	€ 0,93	€ 0,91
Ontspannen regio	€ 0,65	€ 0,62
Groene groeiregio	€ 1,04	€ 0,94
Totaal	**€ 5,10**	**€ 4,90**
X 25.067 inwoners		**€ 122.828,-**

Er is een daling van € 0,20 per inwoner ten opzichte van de concept-regionale agenda. De stijging is hiermee ‘beperkt’ tot € 0,74 voor het begrotingsjaar 2023.

De genoemde bedragen zijn opgenomen in de begroting.

Participatie en communicatie

Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2023 vindt (digitaal) plaats door het Regiobureau.

Duurzaamheid

Veel van de opgaven, opgenomen in de Regionale Opgaveagenda 2023 hebben een directe relatie met het thema ‘Duurzaamheid’. Gesteld kan dan ook worden dat het deelnemen aan de opgaveagenda bijdraagt aan gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen, zoals de Energietransitie.

Intergemeentelijke samenwerking

De GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een samenwerkingsverband tussen achttien gemeenten.

Bijlagen

1	201581038	Zienswijzebrief gemeente Duiven
2	201580860	Zienswijzenota concept-regionale agenda 2023-2025 en ontwerpbegroting 2023-2026
3	201580861	Onderbouwing inwonerbijdrage 2023
4	201580862	Bestedingsplan 2023

5	201580863	Aanbiedingsbrief
6	201580864	Algemene voorwaarden opgave overeenkomsten
7	201580866	Opgaveagenda Productieve agenda
8	201580867	Opgaveagenda Groene Groeiregio
9	201580868	Opgaveagenda Verbonden regio
10	201580869	Opgaveagenda Circulaire regio
11	201580870	Opgaveagenda Ontspannen regio
12	201581041	Raadsbesluit

Duiven, 5 oktober 2022.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester